

„PAKT“

Iskustvo apokaliptičkih slika iz prethodne Rajovićeve knjige produbljuje se i bogati i u njegovojo novoj pesničkoj knjizi „Pakt“. Od transparentnosti naslova koji potencira u primarnom značenjskom sloju nemogućnost promene, pristajanja na status quo u odnosu lirskog subjekta i sveta u kom živimo do potresnih slika neslaganja tog subjekta sa okruženjem gradi se specifična dramatičnost ovog rukopisa, dramatičnost subjektivnog, lirskog svedočenja o obeznačenom, nelirskom vremenu.

(*Iz recenzije Predraga Markovića*)

Na nivou sadržaja Rajović dotiče i velike teme (smrt, prolaznost, samoća) ali ostaje dosledan u stavu da je uverljivo predstavljanje pojedinih fenomena nemoguće.

(*Iz recenzije Milovana Marčetića*)

„VELIKA PREDSTAVA“

Teško je racionalnim i stereotipnim književno-kritičkim mehanizmom obuhvatiti razjarenu i akceleratorom ubrzanu Rajovićevu pomerenu i gotovo vratolomnu predstavu života vremena prošlosti i propasti.

Organizovana u ujednačenu i funkcionalnu celinu, zbirka pesama „Velika predstava”, bitno proširuje i utemeljuje naše pesničko i životno iskustvo. Izvedena iz biološko-evolutivnog istorijskog i sociološkog kolopleta, ova pesnička predstava se graniči sa iracionalnim nagonom za samoodržanjem. Ona je pobuna protiv bilo kakvog svodenja i smirivanja.

Uspostavljajući strogu distancu prema istorijskom i književnom nasleđu, „Velika predstava“ ima ambiciju da nametne novi ugao posmatranja i vrednovanja. U suštini ona je ironijsko-alegorijska, groteskna, maštovita i leksički razuđena formula, koja se pandanski uzdiže nad ljudskom uškopljeniču, uskovidušcu i glupošcu. „Velika predstava“ je orvelovska slika kraja nekontrolisane civilizacije, što se poput Encesbergerovog „Titanika“ probušila i nagnula nad smislom postojanja. Ta se predstava preobraća u cirkuski delirijum u oku sićušnog i bezubog pojedinca, svedoka i saučesnika opšte propasti.

Rajica Dragičević

„PESME“

Glavna osobina ovih stihova je barokna narativnost kojom autor pokušava da obuhvati celokupnu stvarnost, njenu ružno i lepo lice. Po maniru, kniga podseća na Lotreamonova „Maldororova pevanja“.

(Iz recenzije Ljubice Miletić)

MUZEJ VOŠTANIH FIGURA

Pred nama je treća zbirka „Muzej voštanih figura“ tridesetpetogodišnjeg kraljevačkog pesnika Ivana Rajovića. Zbirka bi se slobodno mogla zvati i „Osmeh Ivana Rajovića“, „Tu sam“, „Lutkarska predstava“ ili već prema nekom drugom naslovu iz same zbirke, budući da gotovo svaki od tih naslova na najneposredniji način ocrtava biće ovog stvaraoca i ove poezije. A biće ove pezije je vazda u pokretu, zamahu, kao što je to i srdžba i buntovništvo pesnikovo. Ovo buntovništvo ne proističe direktno iz socijalnih okolnosti, iz nesaživljavanja sa ekonomskom bedom ili ličnim neuspesima na bilo kom planu, već pre svega iz izvesnog metafizičkog saznanja sveta, kako u njegovom istorijskom (pa preistorijskom) rasponu tako i u proživljavanju svakog savremenog trenutka. Pesnik ne opeva pojedina životna doba (dečaštvo, mladost, starost), on zahvata život u globalu, suočen je sa svekolikom njegovom neprobojnošću kao i sa obrisima njegove najfluidnije realnosti. Sagledan tako svet Ivana Rajovića je nadrealan, pomeren na estetsko-etičko poprište, u traženju jedne novije, čovečnije vere i religije, ili kako će pesnik sam to nazvati : bogolikost ili besmrtnost. Dakle, cena i jedini cilj ove pomalo grube, muške i pomalo bahato izricane poezije je ta uzvišena čednost, pričuvana iskrenost i osjetljivost. Pritom, Rajović je pesnik koji ne duguje posebnu zahvalnost životu (niti ima zašto to da čini), a još manje smrti s kojom nema izmirenja. Osmeh je ono čemu ovaj pesnik stremi-osmeh kao znak i suština prevladavanja straha pred svime onim čime je današnji čovek zgrožen.

Poezija Ivana Rajovića nije izcizelirana ni jezički a još manje metrički. Ona tu i ne traži svoj najsnažniji oslonac. Pesnik je opsednut sadržajem, naplavinama najčudesnijih kombinacija haosa u slici sveta. I njegova odbrana pred ovim haosom nije toliko lepota izražavanja koliko opora retorika, ti opori psalmi koje ispeva u nastojanju da se odagnaju zlo i iluzija. Rajović je svestan „beskrvnog ždrela/jučerašnjeg sutra“ i

njegove pesme nisu raporti o lepoti breza, već duboke užeženosti tih istih breza u samom mozgu i nutrini. Sve je tu prožeto, asocijacije su krajnje i neočekivane, razbarušene ali i skupljene u fokus tačno pogodjene i novopronađene pesničke sintagme i slike. Od prve reči Rajović je napet, u tenziji, zagrcnut je, ali iza toga odmah se nazire i snažno apokaliptično viđenje koje se pretače iz pesme u pesmu. Među tako dobrom pesmama izdvajaju se i one najbolje, pe svega „Tu sam“. „Pesma“, „U muzeju voštanih figura“. „Podižem desnu ruku“, „Na rubu svesti“, „Egzekucija“.

Zbirku „Muzej voštanih figura“ valja čitati više puta. U prvi mah može da odvrati čitaoca ona neprestana kakofonija glasova, sve ono dranje, cičanje, urlici svih tih njegovih tamo monstruma, nakaza i kopiladi, ali i pored upotrebe tako snažnih pa katkad i prejakih izraza, Rajović je delikatan, nežan i „goloruk“ pesnik, bićem suočen s nebićem....

Moma Dimić

OD ZMAJA DO BESKRAJA

Ivan Rajović i njegove pesme dolaze sa područja lepog domaćeg jezika. Ovaj pesnik nije jezik učio u školi, on se sa tim darom znanja jezika rodio. A iz ovih pesama se vidi da je na tom kućnom jeziku slušao priče, bajke i basne, pa je samo nastavio da to uobičuje na svoj način a za potrebe znatiželjnika.

Pesnici za decu ne pišu slučajno.. To je skoro jedini rod u umetnosti gde se unapred stavin naslov pa tek onda piše. Na zadatu temu. Sve ono što nam je nekad bilo nedostizno, sada stavljammo ispred tog naslova i stvaramo svoj svet. Tako se u ovoj poeziji nalaze mnoge

pozнате теме и називи, испод њих – нове песме. То је најбољи облик континуитета песника и поезије. То се у шали каže – од Змаја до бескраја!

Oвде је Rajović poredao motive од рођења, правде, школе и нjenih traumatičnih problema, око ljubavi, око живота животиња...A sve то да се створи нови угодјај, подсети и nauči, а највише је жеља ових песама да same себи prokrče put do upotreбне vrednosti. Oвде има dramatike која se nameće deci da se poigraju tih pesama, da буду главни junaci u tim pesmama, da sa njima изаду на pozornicu, da буду glumci dostoјni aplauza....Pesnik žrtвује могућност да uđe sa nekom pesmicom u čitanku, ali ne propušta priliku da njегова drama na sceni заблеста.

Ivan Rajović je postavio jedno lepo правило: Nijedna ствар promaći не sme/ jednom piscu dečje песме...

Tako остро око требало би да имају и други песници.

Ivan Rajović ne пиše само за децу. Он пиše за писмене.

Novi Sad, 25. 08. 1999.

Duško Trifunović

OSLANJANJE NA MITSKI JEZIK

Rajović je blizu нечега што је веома актуелно у поезији данас и овде. а то је да он покушава да о вредностима, значењима, могућностима овога света говори једним митским језиком. Прихватио се, dakле, vrlo teškog zadatka, jer говорити nemogućim језиком, односно песничким језиком који пристаје на necelovitost, који не нуди apsolutno harmoničan rezultat.

Srba Ignjatović

PSI (NE)ĆE VLADATI SVETOM

Svojom prvom zbirkom pesama „Psi će vladati svetom“ objavljenom u ediciji „Pegaz“ u izdanju Književne omladine Srbije kraljevački pesnik Ivan Rajović potvrdio se kao pesnik – analitičar: on posmatra značke svakodnevnog življenja katkad pogleda nagore, oseti miris baruta, i piše o tome kako su dečje suze „krila leptira“ (Jutro). Poezija (a ni pesnik) ne može mimo vreman u kome se začinje. A i čemu inferiorna poezija? Rajović je beskompromisan. Sav je u nervu trenutnih trzavica. On je u klopkama svakodnevice. Ostavlja svoju fizičku prepoznatljivost u njima i odlazi u suprotnom pravcu: „svi putevi počinju negde u meni“ (Putnik). Ispred njega je ništa: „pružam ruke ka nebu/moj vrisak dugu prelama/čovek sam/kažem/ i rađam se ponovo/ s lovrorovim vencem na glavi.“

Proglašavajući sebe „beznadežnim slučajem“ Rajović ponire u sopstveno ja. Razgovarajući sa Ivanom Rajovićem, dublerom fizičke arogancije istoga, razotkriva tajnu svoje nutrine. Daruje nas istinom o sebi, koja se ne može otkriti dok se njen vlasnik ne lati pera ili čega sličnog. Zbog toga je pomalo „bogohulnik“ prokletnik kažnjen da se svagda bori i hrve sa nekim vragom u sebi koji mu ne da mira i tera ga čistom papiru: svakog jutra dva ispitivačka oka/gledaju me iz ogledala/moje misli usmeravaju/u istom pravcu/i tako godinama/menjamo se primetno/i ja/i onaj tamo...“ (Ogledalo)

Ivana Rajoviča stvaralački zaokuplja ona večita borba svetlosti i tame, vatre i vode, življenja i smrti. Smrt ga ne plaši (ona je umetnike više izazivala nego plašila. On je posmatra kao nezaobilaznu biološku kategoriju prepoznatljivu po svojoj tragici postojanja: „...sakupljam svoje kosti i izlazim/protivpožarnim stepenicama/u prvoj kafani naručujem pivo/i sipam ga u svoju lobanju/koja je nesposobna da oseti ukus/ljudi me gledaju začuđeno/tata stigao je cirkus/kaže dete za susednim

stolom/ja se smešim/ali moj osmeh niko ne primećuje.“ (Beznadežan slučaj).

Zbir stvaralačkih opredeljenja Ivan Rajovića čini i njegov pogled (iskosa) na politiku. Sa izvesne distance kao da gleda tv-dnevnik beleži svakovrsne političke poteze koji čovečanstvo mogu dovesti u bezizlaz. On svojim stvaralačkim nervom registruje topot jahača apokalipse, koji ljuti i preki dojahuju da počine neviđen masakr „...vojnici/s kundakom umesto mozga/starog Zevsa krvavim cokulama/ritaju u rebra/koliko sutra/patetični trubač/ s mehaničkom odsutnošću/u periskopu umesto oka/odsviraće povečerje čovečanstva“ (Apokalipsa).

Pozadina vrlo simboličnog naslova „Psi će vladati svetom“ i njegovo pravo značenje se jedino mogu samo naslućivaati i izvlačiti iz konteksta svega rečenog. Njega treba prihvatići sa prefiksom ispred pomoćnog glagola će. I uopšte sve nas navodi na lično doživljavanje naslova da psi neće vladati svetom:...s gnevom gladijatora/bogovi pakuju svoje stvari/evakuacija može da počne.“

Ivan Rajović je, svakako, jedan od onih pesnika od kojih tek treba očekivati nove reči, situacije, optužbe...Prvom knjigom je pokazao izuzetnu sposobnost opserviranja. Snagom svoga talenta stvorice nove svetove realnosti. Iščačkaće ih ispod naših uludio potrošenih reči. Izvanredno barata situacijama i solidno opskrbnjanim inventarom reči. Verujemo da će ubuduće još i više iz starih jezičkih sklopova izvlačiti nova značenja. Treba mu samo dozvoliti da bude to što jeste: „operite me od rđe/operite me od čađi/zloćudnih kibicera/i ja ću bljesnuti/sjajem/najiskrenijeg pesnika.“

Miloš Milišić

MUZEJ VOŠTANIH FIGURA

Svojom trećom zbirkom pesama „Muzej voštanih figura“, Ivan Rajović (1956), pesnik ovdašnji, zaokružio je ciklus pevanja započet knjigom „Psi će vladati svetom“ (1982). Druga po redu zbirka pesama „Pakt“ (1987), takođe sadrži sve prepoznatljive elemente Rajovićevog knjiškog postupka. Sve tri knjige, inače, književna javnost je dočekala sa podeljenim simpatijama: dok su se jedni oduševljivali „novim pesničkim senzibilitetom“, drugi su zamerali rogobatnim i neuglađenim stihovima. Najvažnije je, ipak, da nijedna od ovih knjiga nije prošla nezapaženo i sve što s sa njima dešavalo deo je svekolikih književnih događaja.

Rajović pripada krugu srpskih pesnika čija se pesma ne miri sa vremenom u kome je nastala, već istražuje, napada, provocira. Ona ne mari za salonske katrene, već donkihotovski „juriša“ na busuje i vetrenjače standardnog i klasičnog pevanja. Gromopucateljne metafore, pokatkad predozirane, jesu temelj ove pesničke kule koja se, sačiniteljevom voljom, trese i savija stalno na meti „eksplozivne sentimentalnosti“.

U „Muzej voštanih figura“ madam POEZIJE Rajović je ušao sa dvostrukim osećanjem: metafizičkim strahom i iskustvom otaljavanja zadatog života.

*„Ponekad mi se čini
da je sve protiv mene
kao da stvari postoje
kao da ljudi postoje
samo zato
da bi bili
na suprotnoj strani...“*

Kroz ove pesme provejava osećanje beznađa i ništavnosti, skrušenosti i trpljenja. „*Pokušavam sebi da saopštim/nešto čega nisam svestan/pokušavam da dođem do konačne istine/koja u stvari ne postoji*“. Istina za kojom pesnik traga jeste, u stvari, ukipljena plastelinska figurica u Muzeju voštanih figura u kojem metafizički pesnik posmatra svoju kosooku sudbinu.

I ova knjiga, kao i prethodne dve, zahteva strpljivog čitaoca. Jer, iza frikativne cike i disonantne transparentnosti krije se pesnik „tananih“ osećanja, koji je od sopstvenih reči napravio busiju iz koje „reži“ na svakodnevnicu: „*Neću da shvatim sopstvenu zabludu/ne mogu da se sakrijem od sebe/ne mogu da ne postojim kad sam već tu/i zato pišem*“.

Ipak, valja reći da u ovoj knjizi, više nego u prethodne dve, ima predoziranih osećanja i nepročišćenih jezičkih sklopova. Zbog ovih, ne baš nezanemarljivih „manjkavosti“, autoru ovih redova se čini, da bi sledeća knjiga morala biti sačinjena od drugačije pesničke građe, ako Rajović ne misli da se konačno zakatanči u krug sličnih motiva i ponavljanja.

Miloš Milišić

PISATI ZNAČI BITI-PROTIV

Postoje u pesniku neke prirodne pojave koje se manifestuju nemirenjem, odnosno pesničkim buntom, kako bi to publika rekla. Naime, urođene „greške“ okoline pesnik upija u svoj biološki kompjuter i njim izračunava i meri bio-ritam nacije ili kosmosa, ako hoćete.

Negde u tom beskraju, gde se samo naslućujemo, Ivan Rajović udiše sitne oluje neograničenih prostora i sve to beleži u svoj (mada ne samo njegov) pesnički kredo. Bili smo daleko od pomisli da u današnjoj produkciji (1970-1987) srpskog pesništva ne bi mogli da ugradimo i

Rajovićevu poetiku. Dakle, u točku tog i takvog pesništva je i njegova karika.

U jednom absolutnom pristupu ironičnog osmišljavanja svakodnevice u potencijalnom htenju da u prepodnevnom delu zanemarenog života razmatra nekonvencionalno, dakle, potpuno obično, žargonski čak, (Bura u čaši vode) gradi deo svoje poetike. On bi na kraju, opet, ubacio nekoliko troškovnika materijalne prirode, upravo, i kuda dalje, pita se...

„kako obezglavljeni tumaraju po mojoj sobi...“

Metaforičnost postupka se nadovezuje na svakodnevni govor (mada svaka metafora podrazumeva „ulepšavanje“ svakodnevnog bitisanja, upravo kod pesnika).

Težeći efektivnim udarcima u srž pesničke imaginacije, Rajović pravi i pomalo banalnu iščašenost misli, koja može i da zasmeta? Ta asocijativnost kontrasta je naglašena sa pozicije bunta (pesničkog) gde se u centar zbivanja stavlja društvena neprihvatljivost, pre svega.

Zbog toga i sam naslov knjige PAKT obavezuje na prisutnost njegovog vezivanja sa problemima sadržaja današnjice. Dakle, imamo pakt sa demonima današnjice, ali i sa nepresušnom pesnikovom maštom, koja opet u sebi sadrži lirski subjekt, da bi se na kraju lirizam izgubio u pesničkom talasanju.

„Dim i boginja jutarnjeg rumenila

u šolji kafe....“

i na kraju:

„ave cezare

odgovaraju u glas“

Kod Ivana Rajovića je „instant kafa...“ ili „falus zaboden...“ deo samo mogućeg izraza, deo neprilagođene sudsbine, u kome se pesnik obračunava (poznata teza obračuna) sa problemima ovakve sredine, nekad uspešno, a nekad ne.

Očigledno je da u njegovim razbacanim mislima, fragmentarnim izrazima ne možemo doći do potpunog pesničkog opredeljenja, do uvida u njegovu stvarnost. Moglo bi se reći da ta poezija ima jednu dilemu u koju ne možemo baš da se zakunemo, ali postoji i vreme i iskustvo. Tu su uostalom i njegove buduće knjige, gde će, nadam se, biti i jasnijih i iskristalisanih mišljenja (pevanja). Ostaje da verujemo.

Veroslav Stefanović

POBUNA PROTIV BEZLIČNOSTI

U četvrtoj knjizi pesama „Velika predstava“ Ivan Rajović nastavlja bespoštredni obračun sa svim onim što u ovoj ironično intoniranoj odrednici života i egzistencije- znači bezličnost, osrednjost, mirenje i pomirenje. Skladno komponovana zbirka, sačinjena iz tri tematska kruga, objedinjena po principu uzročno-posledične veze (Sveti citati, Velika predstava, Vrt uživanja), postojano prati dobro fiksiranu temu i njen predmet u dominantnoj tenziji nagona za samoodržanjem, uprkos svemu i svačemu. Taj imperativ, kao krik, izbija u pesmi „Pečat“, svakako jednoj od najuspelijih u knjizi.

Sve Rajovićeve knjige do sada sasvim su u duhu poezije koju stvara njegova generacija: lirsko je gotovo sasvim izmaklo pred nimalo lirskom stvarnošću, a poetika je vrlo blizu estetici gađenja ili strepnje, straha, smernog bunta protiv svega što čini tu (premijernu) „veliku predstavu“. Rajović je, ipak, u svemu tome izbegao ovim zamkama pomodnosti. Celom materijom koja čini poetsko tkivo zbirke, pritiskom na čula i svest o predstavi života, naših zabluda o njemu i u njemu, pod

pretnjom apokaliptičnog svršetka te „zabave“ Rajović pokušava da izdvoji, označi i pogodi one posebne tačke u egzistenciji pesničkog subjekta, ali i uopšte. Ta realnost je košmarna i tek ponegde nalazimo svetlige pramenove snova.

„Velika predstava“ se vrti kao koloplet alegorično-ironične groteske u porivu stvaranja koji pesnika vodi složenijoj leksici, sintaksi i poziciji. Ukoliko je Rajović ovom knjigom nepretenciozno želeo da se igra rečima, onda se čini da eksperiment nije sasvim uspeo. Njegov angažman je, naime, isuviše jak i to je dobro-nema poezije radi poetičnosti ako se „velika predstava“ odigrava na „Titaniku“.

Kod pesnika je sve u alegoriji, prvobitno, stisnutoj i među prozodije. Njegov stih je stvarni „rečitativ“ u kome nema reči tek radi efekta, a objašnjavanje koje pesnik ne nameće takvo da konačno postaje odande odakle je čitalac u stanju ili, zbog sopstvenih barijera, voljan da ga prihvati. I ovom knjigom pesama Rajović je i te kako u stanju da iritira, u dobrom smislu, nudeći nam novi ugao posmatranja te vrteške zvane život. Bogata leksika u pozitivnoj tradiciji jezičke čistote, koju je Rajović kao pesnik sasvim dosegao, skladno prati misao u oblikovanju teme, čije je dublje ishodište kompleksna metafora života, duhovne uškopljenosti, gluposti, jednoumlja, slabosti, izgubljenosti, da bi se u poenti knjige, poput pečata, predstava, po rečima recenzenta Rajice Dragičevića, preobratila u „cirkuski delirijum u oku sićušnog i bezubog pojedinca, svedoka i saučesnika opšte propasti“. I zaista, Rajović nas svojim pesničko-kritičkim i buntovničkim angažmanom ne uljuljkuje, ne uspavljuje, ne teši nas i ne obećava lakoću postojanja. Upravo je suprotno pa svidelo nam se to ili ne.

Bojana Milosavljević

“ŠAPAT SA IVICE SVETA” IVANA RAJOVIĆA

Pesnik koji nema nameru da čuti

Opravdati neku stvar u njenoj istini znači opravdati je u njenom pojmu. Iz tog razloga i zbirkica pesama Ivana Rajovića „Šapat sa ivice sveta“ zahteva opojmljenje kojim zahvata u istinu izgovorene (prošaptane!?) pesnikove reči, kao i proživljenog pesnikovog života sa njemu pripadnim doživljajima. Tim povodom susrećemo kod Rajovića onaj neizbežni momenat koji jasno potvrđuje onu geteovsku pesničkim izražajem sebe-predstavljenost: „Pesnička sadržina je sadržina sopstvenog života!“ Svakako se tu radi o sadržini ispisanoj pesnikovim doživljajem sveta i njegovim ljudskim odnosom prema svetu.

Tako u dubini pesničkog izražaja susrećemo šapat u kojem Ivan traži smiraj za sopstveni doživljaj sveta. U dubini Ivanovog ljudskog bića to je usklik pobunjenog čoveka. To može biti baš onaj uzvik koji smo toliko puta čuli sa centra našeg grada, koji je gurnut na ivicu sveta. A kome se to pesnik obraća tim načinom najbolje znamo ako mu dopustimo da uzvikuje kako on nojbolje zna. Pesmom! Te će otuda reći:

U glibu sveopšte zlobe nestaju osećanja

I samo miris krvi može da raspali strasti

Jer život mase tinja u

plamenu obećanja

Koja im sa trona bacaju

nosioci vlasti

(Ivan Rajović, „Psi“)

Nepomirljivost Ivana kao pobunjenog čoveka navodi ga i na kritički osvrt, bez kompromisa, prema „životu mase“, čije suđenje preispituje i na čiji pogrešan sud upozorava.

Vlast je od Boga oduvek se kaže

Kad neko hoće poslušne da stvara

A takve ovce svi vladari traže

Njihovo runo svuda je na ceni

Mučno blejanje sa njim se slaže

(Ivan Rajović, „Šapat“)

Ivan Rajović, dakle, nema nameru da šapuće, a još manje da čuti. Mada, zbog toga najčešće i strada. Iz tog razloga očito je da je, pored ovog usklika, Ivanu neophodno i jedno utočište, koje, čini se, pronalazi u ispevanoj reči.

Vrede u ovom trenu

Samo oni koji slave život

I moje samoproglašenje za propovednika

Očuvanja potomstva

Kroz čist pesnički akt

(Ivan Rajović, „Propovednik“)

„Čist pesnički akt“ i lepotu stvaralaštva Ivan će dakle suprotstaviti pomenutom „glibu sveopšte zlobe (u kom) nestaju osećanja“. Taj „čist pesnički akt“ je Ivanovo viđenje onog istinitog, dobrog, lepog, pravednog, čestitog i uzvišenog pred „glibom sveopšte zlobe“. Ta čistota je za njega neupitna.

Znam da je to prava stvar

Jer pesnik je uvek u pravu

(Ivan Rajović, „Želatin“)

U svom čistom pesničkom aktu Ivan upućuje sasvim otvorenu i jetku reč svom neposrednom okruženju, te se ni pesniku (ne ulagajući se „životu mase“) ne može dogoditi, kao što je i Miljković o tome neskriveno govorio, da „Ljudi kažu: bogamu kakve je taj pesme pisao / I niko ne sumnja u reč koju nisi rekao“ (Branko Miljković, „Kritika metafore“).

Mi vrlo dobro znamo koju je reč Ivan rekao, a naročito kome ju je rekao. Baš zbog toga ona je prejaka.

O PISCU

Krajem prošle godine, ili tačnije 19. decembra, u Kraljevačkom pozorištu je promovisana nova knjiga pesama Ivana Rajovića „Špat sa ivice sveta”, koju je izdala Beogradska izdavačka kuća „Alma”. O knjizi su govorili prof. dr Milan Mladenović iz Beograda i profesor filozofije Vladimir Marović iz Kraljeva. Ivanove pesme su čitali glumci Kraljevačkog pozorišta Vladan Slavković i Aleksandar Perišić, a u pratećem delu programa prikazano je nekoliko muzičkih spotova kraljevačkog kompozitora Igora Rajovića i grupe Zenitar.

Za opremu knjige zaslužan je Milan Beštić, a štampanje najnovije Rajovićeve knjige pomogla je Skupština grada Kraljeva.

Ivan Rajović piše poeziju, prozu, pesme za decu i bavi se novinarstvom. Pesme su mu prevodene na beloruski, engleski, nemački, kineski i slovenački. Dobitnik je Novembarske nagrade za doprinos kulturi grada Kraljeva, Zahvalnice SO Kraljevo i nagrade „Stražilovo” za najbolju pesničku knjigu 1990. godine. Do sada je objavio:

Knjige poezije:

- Psi će vladati svetom (KOS, edicija Pegaz, Beograd, 1982)
- Pakt (Narodna biblioteka Kraljevo, 1987)
- Muzej voštanih figura („Novo delo”, Beograd, 1988)
- Velika predstava („Stražilovo”, Novi Sad, 1990)
- Bioskop u provinciji (Književni klub Kraljevo, 1992)
- Koketa, sa Draganom Đokovićem („Apostrof”, Beograd, 1997)
- Pesme („Prosveta” Beograd, 2001).

Knjige za decu:

- Strašljivi lisac i druge pesme („Naučna knjiga”, Beograd, 1994)

- Vitez slinavog nosa („Sfairos”, Beograd, 1997).

Knjige dokumentarističke proze:

- Zajedno pred Milutinom („Publik pres” Kraljevo, 1997)

- Četrdeset jedna priča, sa Markom Slavkovićem („Ibarske novosti” Kraljevo, 2001)

- Zabeleške iz bezumlja (Hendikep centar i „Ibarske novosti”, Kraljevo, 2004).

Vladimir Marović, profesor-filozof